

จำนวนเลขที่ 61/253/2549

ประเภทจำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง อบต. ห. ทำสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างถนน คสล. ไม่ได้จัดทำสัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ (ค่า K)
เป็นเหตุให้จ่ายเงินค่าจ้างเหมาก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 8 ได้ตรวจสอบโครงการจ้างเหมาก่อสร้างถนน คสล. ของ อบต. ห. พบว่า อบต. ห. มิได้จัดทำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) และไม่ได้กำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ไว้ในเอกสาร (ค่า K) ไว้ในเอกสารประเภทสอบราคาเป็นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภท ซึ่งจากการคำนวณค่า K ในการส่งมอบงานงวดที่ 1 ของ อบต. ห. พบว่า ค่า K ลดลงเกินกว่าร้อยละ 4 คิดเป็นค่างานที่จะต้องปรับลด 158,340 บาท แต่จากการไม่ทำสัญญาแบบปรับราคาได้ เป็นเหตุให้ราชการต้องจ่ายเงินค่าจ้างแก่ผู้รับจ้างสูงกว่าความเป็นจริง เป็นจำนวน 158,340 บาท

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด เห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทุกคนมิได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง ตามจำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดจ้างโครงการจ้างเหมาก่อสร้างถนน คสล. บ้าน ส. หมู่ที่ 5 ตำบล ห. อำเภอ พ. จังหวัด ช. ขององค์การบริหารส่วนตำบล ห. ตามสัญญาจ้างที่ 1/2545 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2544 ซึ่งได้รับถ่ายโอนภารกิจเกี่ยวกับแหล่งน้ำและทางในชนบทให้แก่ท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ 2545 จากสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด ช. ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในโครงการดังกล่าวตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติมและได้ปฏิบัติตามแนวทางที่หน่วยงานเจ้าของงบประมาณที่ถ่ายโอนตามหนังสือจังหวัด ช. ด่วนที่สุด ที่ ชร 0018.2/34894 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2544 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการบริหารงบประมาณโครงการถ่ายโอนกิจกรรมบริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ 2545 โดยได้ดำเนินการประกาศสอบราคาจ้างและได้พิจารณาเลือกผู้ที่เสนอราคาต่ำสุดเข้าเป็นคู่สัญญาโดยทำสัญญาจ้างตามแบบที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2538 กำหนดไว้ ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 เรื่องการพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างและตามหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/ว 85 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2541 เรื่องชักชวนความเข้าใจ

ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอค่าชดเชยงานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ซึ่งกรมการปกครองแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท 0302/ว1596 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2541 กำหนดให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภท และผู้ว่าจ้างต้องแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบนั้นในประกาศประกวดราคาหรือในเอกสารสำหรับกรณีที่มีการจ้างโดยวิธีอื่นพร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ กำหนดให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภท การที่องค์การบริหารส่วนตำบล ห. ไม่ได้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับโครงการจ้างเหมาก่อสร้างถนน คสล. ตามสัญญาจ้างที่ 1/2545 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2544 จึงเป็นเหตุให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์จ่ายเงินค่าจ้างเหมาก่อสร้างให้แก่ผู้รับจ้างสูงกว่าความเป็นจริงเป็นจำนวนเงิน 158,340 บาท แต่เนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่า จากการตรวจสอบการรับหนังสือเข้าขององค์การบริหารส่วนตำบล ห. และตรวจสอบไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ พ. 8 แห่งไม่ได้รับหนังสือดังกล่าว และได้ตรวจสอบจากหนังสือแนวทางปฏิบัติงานของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2541 และประจำปี 2542 ของกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครองรวบรวมหนังสือสั่งการ และหนังสือชักชวนแนวทางปฏิบัติและการตอบข้อหารือจากจังหวัดต่าง ๆ ของราชการส่วนตำบลในรอบปี ซึ่งได้จัดส่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลใช้และยึดถือเป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน ไม่ปรากฏหนังสือฉบับดังกล่าว กรณีจึงถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดจ้างมิได้ตั้งใจที่จะฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวและเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือไม่ได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดจ้างจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงไม่ต้องรับผิดชดเชยค่าเสียหาย

อนึ่ง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล ห. มิได้จัดทำสัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ (ค่า K) และไม่ได้กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ไว้ในเอกสารประกาศสอบราคา เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล ห. มิได้รับแจ้งหนังสือดังกล่าวจากอำเภอและจังหวัด ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงขอให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการแจ้งเวียนหนังสือราชการหามาตรการในการเร่งรัดดำเนินการแจ้งเวียนหนังสือสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายขึ้นอีก

หฤทัย รัตนระพี	ย่อ
พรทิพย์ บันไดเพชร	ตรวจ